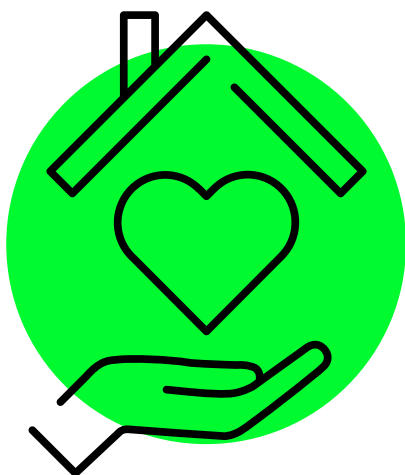

EN VÆRDIG & MÅLRETTET HJEMLØSEINDSATS

MAJ 2019

Det er uacceptabelt for et rigt samfund som det danske, at antallet af hjemløse vokser. Alternativet ønsker en værdig og målrettet hjemløseindsats, der på en god og empatisk måde hjælper hjemløse med at skabe sig et godt, trygt og meningsfuldt liv – et liv med livskvalitet, mad på bordet og tag over hovedet.

For os er det vigtigt, at vi som samfund prioritere at hjælpe nogle af de mest sårbare mennesker i samfundet. Vi tror ikke på, at kurven med stigende hjemløshed kan knækkes med straf, zoneforbud og forbud mod tiggeri. Sådanne symbolpolitiske tiltag hjælper ikke de hjemløse. Til gengæld tror vi på, at vi gennem et opgør med fattigdomsydelserne, målrettede investeringer og bedre sociale indsatser kan gøre en forskel for de mennesker, der lever eller er i risiko for at ende på gaden.

I dette udspil foreslår Alternativet derfor at afsætte ca. 500 mio. kr. de kommende fire år til en værdig og målrettet hjemløseindsats. Bl.a. foreslår vi at øge investeringerne i forebyggende indsatser, midlertidige og billige boliger samt en stærkere psykiatriindsats. Forslagene er udviklet i samarbejde med de hjemløse selv, og derfor er vi sikre på, at mange af de konkrete tiltag vil gøre en afgørende forskel for de mennesker, der lever på gaden i dag.

Mens der bliver færre hjemløse i Norge og Finland, går det den stik modsatte vej i Danmark. Her i landet er antallet af hjemløse vokset med cirka 1.600 personer siden 2009, hvilket svarer til en stigning på næsten 33 pct. Alene blandt unge hjemløse er tallet steget med cirka 1.200 personer.¹

1

MIDLERTIDIGE OG BILLIGE BOLIGER

Antallet af hjemløse er steget voldsomt, og der er akut behov for at løse problemerne med mangel på billige boliger, som udsatte og hjemløse har råd til at betale. På sigt ønsker Alternativet at bygge flere billige boliger, så udsatte har råd til et ordentligt sted at bo. Udover at øge investeringer i alment boligbyggeri foreslår vi også – nu og her, hvor der er akut mangel på boliger – at der investeres i udviklingen af nye midlertidige boligtilbud, fx midlertidige containerboliger, husvogne og minihuse, hvor hjemløse kan få et fast, trygt sted at sove. De enkelte tilbud kan tilknyttes fremskudt støtte, sagsbehandling og relevante indsatser, fx en sundhedsplejerske og en socialvicevært, og tilbuddet kan udformes som bofællesskaber med studerende eller andre beboere, som det f.eks. kendes fra storbylandsbyen i Aarhus.

Alternativet vil med en pulje på 75 mio. kr. støtte etableringen af billige midlertidige boformer, der udvikles i samarbejde med hjemløse, og som kan danne rammen for en overgang fra bænk til bolig.

¹ Kraka <http://kraka.org/analyse/hjemloesebarometeret>

2

SIKRE BOSTEDER TIL FORFULGTE HJEMLØSE

Mange hjemløse er i en ekstremt udsat og sårbar position. Det er et stigende problem, at hjemløse både bliver ofre for – og involveret i – bandekriminalitet gennem afpresning og trusler om vold, afklippede fingre, dummebøder mv. For at øvrige indsatser kan virke, er det selvsagt vigtigt, at de hjemløse, der oplever at være fanget i et dybt kriminelt og voldeligt miljø, tilbydes beskyttelse, som gør det muligt at få en ny start.

Konkret foreslår Alternativet, at der oprettes et sikkert og skjult tilbud for hjemløse på flugt fra vold og afpresning. Der afsættes 10 mio. kr. årligt til dette.

3

GADEPSYKOLOG

Over halvdelen af de hjemløse i Danmark lider af en eller flere psykiske sygdomme. Lange ventetider, behovet for visitation og krav om egenbetaling afholder desværre mange hjemløse fra at søge og få hjælp. I Region Hovedstaden har man gode erfaringer med et Psykiatrisk Gadeplansteam, men der er behov for en langt større indsats både i hovedstaden og øvrige dele af landet.

Alternativet vil afsætte 8 mio. kr. årligt til at styrke den specialiserede og lettilgængelige gadepsykologiske indsats.

4

DROP ZONEFORBUDET

Vi ønsker ikke at kriminalisere og straffe udsatte hjemløse, bare fordi de er hjemløse. I stedet for at kriminalisere sociale problemer og straffe hjemløse med fængsel eller bødestraf, vil vi øge investeringerne i bedre sociale indsatser for at reducere hjemløshed.

Alternativet vil tage initiativ til at afskaffe zoneforbuddet.

5 FORSØG MED PERSONLIGE BUDGETTER PÅ OP TIL 50.000 KR.

Alt for få hjemløseindsatser tager afsæt i den hjemløses egen motivation og behov. Et personligt budget skal understøtte den hjemløses egne ønsker og motivation gennem større grad af selvbestemmelse, rehabilitering og livskvalitet. Helt konkret foreslår Alternativet, at man giver hjemløse adgang til 50.000 kr., som kan bruges i samarbejde mellem den hjemløse og en person, som både kommunen og den hjemløse har tillid til. Ideen om personlige budgetter er afprøvet med succes i bl.a. London, hvor tiltaget har medvirket til, at mere end 50% af de langtidshjemløse, der har fået et personligt budget, har fået tag over hovedet og skabt en meningsfuld udvikling indenfor et år. Modellen har vist sig at være både økonomisk og socialt bæredygtig, fordi den dels hjælper flere hjemløse til et bedre og mere meningsfuldt liv, dels reducerer de samlede og afledte udgifter til hjemløseindsatser markant.

Alternativet foreslår derfor, at afsætte en pulje på 50 mio. kr. om året til indsatser med personlige borgerstyrede budgetter.

6 HJEMPLØSEKORT

Hjemløse skal have ret til et hjemløsekort, der sikrer, at de anerkendes som hjemløse og derigennem sikres rettigheder og legitimation. Kortet skal fungere som gyldig identifikation, der kan bruges ved almindelig bankforretning, anskaffelse af rejsekort, adgang til lægebehandling og når der skal stemmes til valg. På sigt kan flere rettigheder og indsatser tilknyttes kortet.

Alternativet vil arbejde for etableringen af et sådan hjemløsekort som en rettighed for hjemløse.

7 FRITAGELSE FOR TVANG OG SANKTIONER

Alternativet ønsker at indføre kontanthjælp uden modkrav. Desværre er der langt fra opbakning til forslaget lige nu. Derfor foreslår vi, at hjemløse kan fritages fra den tvungne beskæftigelsesrettede indsats. Ofte opleves beskæftigelsesindsatsen direkte at modarbejde de sociale- og sundhedsfaglige indsatser. Ikke mindst de utallige økonomiske sanktioner, hvor hjemløse bliver trukket i understøttelse eller får tilbageholdt kontanthjælp, fordi de ikke har adgang til e-Boks og NemID, har en negativ effekt.

Vi foreslår, at der indføres ny lovgivning, som gør det muligt at fritage hjemløse for krav og regler i beskæftigessystemet.

STYRKE INDSATS FOR AFRUSNING AF NARKOMANER

Mange hjemløse dør i dag også med andre udfordringer, fx narkotikamisbrug. Derfor er det vigtigt, at samfundet står klar med hjælp og behandling, når hjemløse misbrugere træffer en svær beslutning om at blive afruset. Derfor vil vi styrke afrusningsindsatsen af narkomaner med 25 mio. kr. om året. Pengene skal især bruges på at forbedre muligheder for at sende narkomaner i akut-behandling, fx døgnbehandling, mens de har motivationen. Samtidig skal der laves en bedre indsats over for dobbeltramte personer, som både dør med misbrug og diagnoser for at øge mulighederne for, at borgeren ikke rammes af tilbagefald, der fører til misbrug, sygdom eller hjemløshed igen.

Afrusningsindsatsen af narkomaner tilføres 25 mio. kr. ekstra om året, der skal sikre bedre akut-behandling af borgere, som ønsker at komme i afrusning.

FINANSIERING

Der investeres 0,5 mia. kr. over fire år i en styrket hjemløseindsats. Tiltaget finansieres ved at øge den højeste aktieskattesats fra 42 pct. til 45 pct. Det forventes, at ændringen vil medføre et øget skatteprovenu på 2,4 mia. kr. over fire år, hvilket bygger på beregninger fra skatteministeriet.²

Finansiering: Hjemløseindsats (mio. kr. over 4 år)

Initiativ	I alt
Flere billige boliger	75
Sikre bosteder til forfulgte hjemløse	40
Gadepsykolog	32
Forsøg med personlige budgetter	200
Styrke indsats for afrusning af narkomaner	100
Samlet investering	447

² <https://www.ft.dk/samling/20181/almdel/sau/spm/63/svar/1535194/1978032/index.htm>